

Factsheet

Jeugdhulpbudget voogdij en 18+

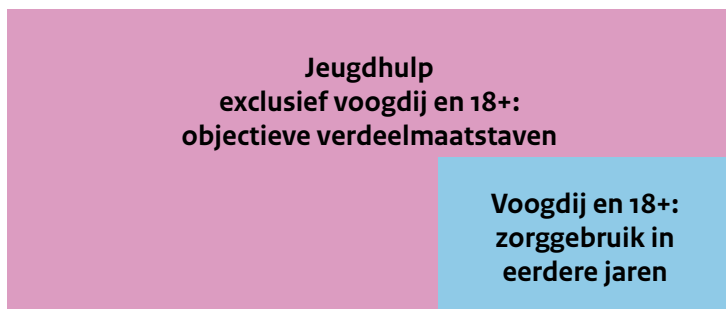
Inleiding

Sinds 2015 is de jeugdhulp naar gemeenten gedecentraliseerd en zijn ook de middelen hiervoor overgeheveld. In 2015 werd het jeugdhulpbudget historisch verdeeld over gemeenten op basis van het zorggebruik van eerdere jaren. Vanaf 2016 wordt stapsgewijs een objectief verdeelmodel ingevoerd. Uitzondering hierop is het budget voor jeugdigen met een voogdijmaatregel en van 18 jaar en ouder. Dit budget wordt vanaf 2017 op een nieuwe manier vastgesteld. In deze factsheet vindt u informatie over de verdeling van het jeugdhulpbudget voor deze groep vanaf 2018.

Twee onderdelen van het jeugdhulpbudget

Het grootste deel van het jeugdhulpbudget wordt na de ingroeiperiode verdeeld over gemeenten op basis van een objectief verdeelmodel. Dit objectieve verdeelmodel verdeelt het budget aan de hand van een aantal objectief meetbare indicatoren (maatstaven), zoals het aantal eenoudergezinnen of gezinnen in de bijstand. Uit onderzoek blijkt dat de gebruikte maatstaven samenhangen met het gebruik van jeugdhulp.

Voor jeugdigen met een voogdijmaatregel of van 18 jaar en ouder wordt het budget niet op basis van een objectief verdeelmodel verdeeld, maar op basis van het zorggebruik in eerdere jaren. In 2016 ging het om ongeveer 15% van het budget.

Figuur 1. Deelbudgetten van het jeugdhulpbudget en de manier waarop ze verdeeld zijn

Waarom een uitzondering voor voogdij en 18+?

De budgetverdeling volgt de uitgangspunten van het woonplaatsbeginsel. Dit stelt op hoofdlijnen dat de gemeente waar de ouder met het gezag woont verantwoordelijk is voor de financiering van jeugdhulp. Jeugdigen met een voogdijmaatregel of van 18 jaar en ouder hebben geen ouder met gezag. In dat geval bepaalt de werkelijke verblijfplaats van de jeugdige welke gemeente de jeugdhulp financiert.

Deze jeugdigen zijn niet gelijk over het land verdeeld. Gemeenten met relatief veel van deze jeugdigen, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van een instelling, maken voor deze groep hoge kosten. Deze gemeenten kunnen geen (preventief) beleid voeren om inzet van deze zware zorg te voorkomen, omdat jeugdigen voorheen vaak in andere gemeenten woonden. Een verdeling van het jeugdhulpbudget op basis van een objectief verdeelmodel is voor deze groep dus niet passend. Daarom wordt de verdeling gebaseerd op het daadwerkelijke zorggebruik in gemeenten van eerdere jaren.

Een nieuwe gegevensbron

In 2016 ontvingen gemeenten ook al een apart budget voor jeugdhulp voor voogdij en 18+ op basis van de zorgkosten van eerdere jaren. Dit budget was gebaseerd op gegevens van de voormalige financiers. Voor het grootste deel van de zorg waren dit gegevens van drie jaar eerder.

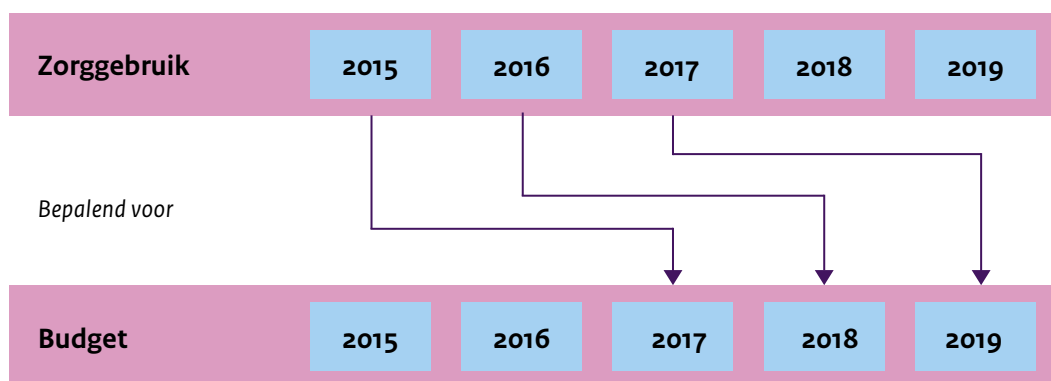
Vanaf 2017 verandert de basis voor de verdeling van het budget voor jeugdigen met een voogdijmaatregel en van 18 jaar en ouder:

- **Een nieuwe informatiebron.** Voor de bepaling van het budget wordt gebruik gemaakt van de beleidsinformatie Jeugd. Deze informatie is beschikbaar vanaf het jaar 2015.
- **Recentere data.** Doordat de beleidsinformatie Jeugd sneller beschikbaar is dan de databronnen die voorheen gebruikt werden, kan het budget vanaf 2017 worden bepaald op basis van het zorggebruik van slechts twee jaar geleden.

Gegevens van twee jaar geleden geven het meest actuele beeld. Het budget voor een bepaald jaar wordt namelijk gepubliceerd in de meicirculaire van het jaar daarvoor, zodat gemeenten op tijd weten waar zij aan toe zijn. Op dat moment zijn de gegevens van het voorafgaande jaar bekend, maar uiteraard nog niet de gegevens van het jaar zelf. Daarom zit er twee jaar vertraging tussen het zorggebruik en het bijbehorende budget.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Het budget dat een gemeente krijgt voor jeugdigen met een voogdijmaatregel en van 18 jaar en ouder kan per jaar verschillen. Het is immers afhankelijk van het zorggebruik van die groep in de gemeente twee jaar eerder. Dit betekent dat er een vertraging zit voor gemeente tussen het moment van uitgeven en ontvangen: bij een toename van deze zorg wordt de gemeente twee jaar later gecompenseerd. Bij een afname daalt het budget ook pas twee jaar later.

Figuur 2. Vanaf 2017 is het budget voogdij en 18+ gebaseerd op het zorggebruik van twee jaar eerder

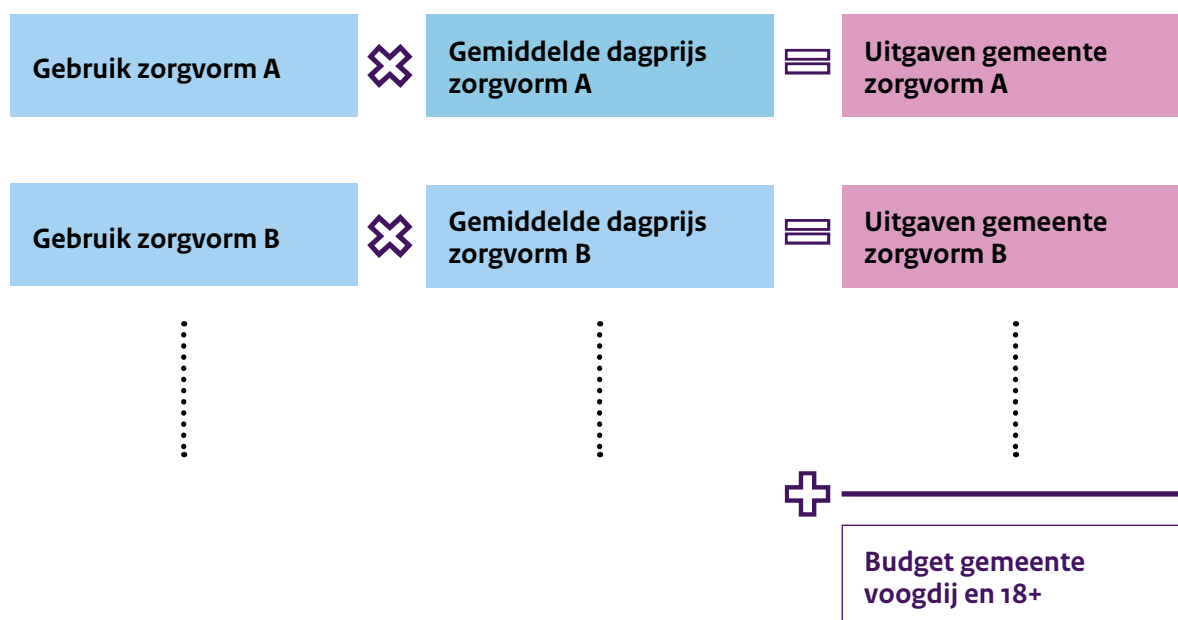
De hoogte van het totale budget voor deze groep heeft gevolgen voor de hoogte van het objectief verdeelde gedeelte van het jeugdhulpbudget. Het totale macrobudget jeugdhulp verandert namelijk niet. Dat betekent dat een verhoging van kosten voor jeugdigen met een voogdijmaatregel en van 18 jaar en ouder leidt tot een verlaging van het budget voor het objectieve verdeelmodel (en vice versa).

Opbouw jeugdhulpbudget voogdij en 18+ vanaf 2017

Het jeugdhulpbudget voor jeugdigen met een voogdijmaatregel en van 18 jaar en ouder voor een gemeente wordt berekend aan de hand van twee factoren:

- **Zorggebruik.** Het aantal zorgdagen voor een bepaalde jeugdhulpvorm in een gemeente van twee jaar eerder.
- **Gemiddelde dagprijs.** De gemiddelde dagprijs voor een bepaalde jeugdhulpvorm. Deze dagprijzen worden jaarlijks verhoogd met de loon- en prijsbijstelling die over het gehele macrobudget wordt berekend.

Het budget voor jeugdigen met een voogdijmaatregel en van 18 jaar en ouder wordt bepaald door eerst de uitgaven per jeugdhulpvorm voor deze groepen te berekenen. Vervolgens wordt dit bij elkaar opgeteld om te komen tot een definitief budget. Deze berekening wordt uitgevoerd door het CBS.

Figuur 3. Berekening van het jeugdhulpbudget voogdij en 18+

Alle bronnen waarop het budget vanaf 2017 is gebaseerd, zijn openbaar beschikbaar. Daardoor is er voor gemeenten meer inzicht in de opbouw van het budget.

- **Zorggebruik:** berekend door het CBS. Per 1 januari 2015 moeten jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen die in opdracht van gemeenten jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering leveren, gegevens aanleveren bij het CBS. Deze gegevens vormen de basis voor de beleidsinformatie jeugd. Daarnaast stelt het CBS een maatwerktable op van het zorggebruik per gemeente voor jeugdigen met een voogdijmaatregel of van 18 jaar en ouder. Deze tabel is openbaar beschikbaar.
- **De gemiddelde dagprijs: berekend door het SCP.** De dagprijzen voor jeugdhulp zijn gebaseerd op berekeningen van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en bestaande factsheets en handreikingen. De gehanteerde dagprijzen per jeugdhulpvorm voor 2020 staan in Tabel 1. In tabel 2 zijn de tarieven voor 2021 weergegeven. Hierin is ook de bron opgenomen waar ze op gebaseerd zijn.

Type jeugdhulp	Voogdijmaatregel: gehanteerde dagprijs	18 jaar en ouder: gehanteerde dagprijs	Bron
Zorg zonder verblijf (totaal)	€ 30,77	€ 29,58	Gemiddelde budgetten voor cliënten met een voogdijmaatregel en cliënten die 18 jaar en ouder zijn (SCP)
Zorg met verblijf			
• Pleegzorg	€ 42,38	€ 42,38	Inkoophandreiking pleegzorg (VNG)
• Gezinsgericht	€ 50,10	€ 50,10	Gemiddelde budgetten voor cliënten met een voogdijmaatregel en cliënten die 18 jaar en ouder zijn (SCP)
• Gesloten plaatsing	€ 396,31	€ 396,38	Inkoophandreiking jeugdzorgplus (VNG)
• Overig verblijf	€ 226,89	€ 199,26	Gemiddelde budgetten voor cliënten met een voogdijmaatregel en cliënten die 18 jaar en ouder zijn (SCP)
Jeugdbescherming	€ 15,84	n.v.t.	Factsheet tarieven JB/JR (ministerie JenV)
Jeugdreclassering	€ 20,24	€ 20,24	

Tabel 1. Gehanteerde dagprijs voor 2020 per jeugdhulpvorm

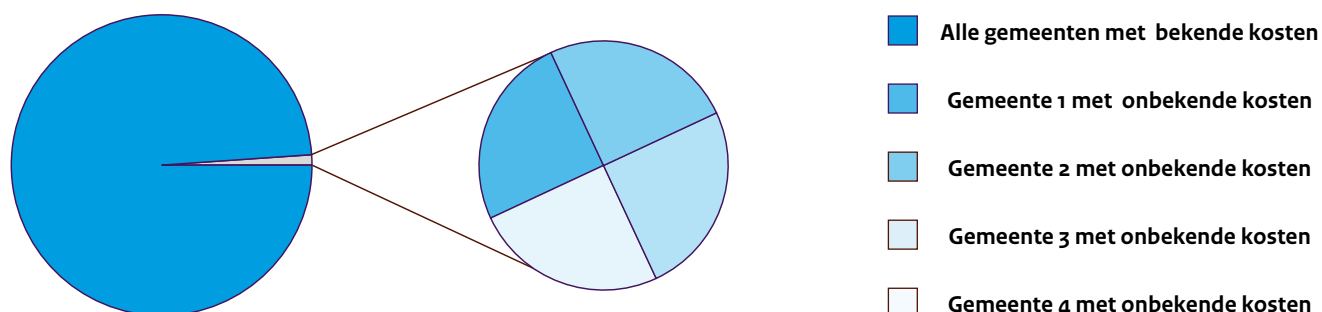
Type jeugdhulp	Voogdijmaatregel: gehanteerde dagprijs	18 jaar en ouder: gehanteerde dagprijs	Bron
Zorg zonder verblijf (totaal)	€ 31,74	€ 30,51	Gemiddelde budgetten voor cliënten met een voogdijmaatregel en cliënten die 18 jaar en ouder zijn (SCP)
Zorg met verblijf			
• Pleegzorg	€ 43,71	€ 43,71	Inkoophandreiking pleegzorg (VNG)
• Gezinsgericht	€ 51,68	€ 51,68	Gemiddelde budgetten voor cliënten met een voogdijmaatregel en cliënten die 18 jaar en ouder zijn (SCP)
• Gesloten plaatsing	€ 408,79	€ 408,79	Inkoophandreiking jeugdzorgplus (VNG)
• Overig verblijf	€ 234,04	€ 205,54	Gemiddelde budgetten voor cliënten met een voogdijmaatregel en cliënten die 18 jaar en ouder zijn (SCP)
Jeugdbescherming	€ 16,34	n.v.t.	Factsheet tarieven JB/JR (ministerie JenV)
Jeugdreclassering	€ 20,88	€ 20,88	

Tabel 2. Gehanteerde dagprijs voor 2021 per jeugdhulpvorm

De taakstelling op het macrobudget, die vanaf 2017 €450 miljoen bedraagt, wordt niet toegepast op het budget voor jeugdigen met een voogdijmaatregel of van 18 jaar en ouder. Deze taakstelling zou immers behaald moeten worden door een beweging naar de voorkant, terwijl de individuele gemeente waar de zorg verleend wordt daar voor deze groep geen (preventief) beleid op kan voeren. Een afname van het zorggebruik van deze groep zorgt wel voor een afname van het bijbehorende budget. Op die manier kunnen collectieve inspanningen van gemeenten op het gebied van preventie er dus voor zorgen dat op termijn het budget voor voogdij en 18+ afneemt, waardoor er meer budget beschikbaar is voor het objectieve verdeelmodel.

Afwijkende berekening voor gemeenten met kleine aantallen

Om de privacy te waarborgen, publiceert het CBS geen gegevens die mogelijk herleidbaar zijn naar individuen. Daarom worden de gegevens van gemeenten met slechts één of twee jeugdigen uit de doelgroep niet gepubliceerd. Van deze gemeenten zijn het zorggebruik, en daarmee samenhangend de kosten, dus niet bekend. Wel is bekend wat het totale budget voor deze gemeenten gezamenlijk is. Dit budget wordt gelijk verdeeld over deze gemeenten.

Figuur 4. Verdeling van het budget over gemeenten met één of twee jeugdigen uit de doelgroep

Op zoek naar meer informatie?

Meer informatie over het jeugdhulpbudget voogdij en 18+ is te vinden op onderstaande links.

Woonplaatsbeginsel

- [Factsheet woonplaatsbeginsel](#)

Berekening zorggebruik jeugdhulpvorm

- [Factsheet dataset beleidsinformatie Jeugd](#)
- [Maatwerktabel voogdijkinderen en 18plus \(CBS\)](#)

Berekening gemiddelde dagprijs per jeugdhulpvorm

- [Factsheet tarieven JB/JR \(ministerie JenV\)](#)
- [Inkoopandreiking Jeugdzorgplus \(VNG\)](#)
- [Inkoopandreiking pleegzorg](#)

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Justitie en Veiligheid

**Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

www.rijksoverheid.nl

juni 2020